

Parc Temàtic de l'Oli

La gènesi del Parc Temàtic de l'Oli s'emmarca en l'adquisició dels terrenys anomenats la Torre Sala, dins el terme de les Borges Blanques, per part dels germans Riera, propietaris del Restaurant Masia Salat, l'any 1994. Unes restes arquitectòniques d'origen medieval donen llum a la idea que relacionar cultura i gastronomia pot donar uns bons fruits; i així acaba sent.

Les restes descobertes van ser propietat de l'orde del Temple, cap al 1264, segons documentació analitzada per Josep M. Sans i Travé, director de l'Arxiu Nacional de Catalunya. Una arcada composta per cinc arcs romànics de mig punt i unes estances interiors són la prova física d'aquesta troballa.

Així, l'any 1998 neix la Fundació Parc Temàtic de l'Oli, amb la clara vocació d'ajudar al desenvolupament cultural i econòmic de l'oli extra verge de les Garrigues. El Parc es troba situat a cavall de les Borges Blanques i Juneda, dins el complex turístic Masia Salat.

El Parc Temàtic de l'Oli es troba físicament dividit en dos àmbits ben diferenciats:

- Una part exterior on destacaríem el Paradís de les Oliveres Mil·lenàries, amb cinquanta-quatre oliveres de l'època romana, algunes de més de dos mil anys d'antiguitat. També és destacable una col·lecció de premses i molins d'oli, amb una premsa de lliura del segle XVII, considerada dins el llibre Guinness dels rècords com la més gran del món.
- L'altra zona diferenciada és la zona interior. És l'edifici que havia estat dels templers al segle XIII, totalment restaurat i condicionat per esdevenir un espai museogràfic de primer ordre. Una part importat del museu se situa sota terra, dins de sis antics cups d'oli (dipòsits per guardar-hi el suc de les olives). Són catorze sales que componen el recorregut on dos eixos culturals vertebrin l'espai: la història, amb un recorregut per la producció des de l'època dels grecs al segle VI aC fins a avui dia, amb un molí del segle XX completament restaurat i en perfecte funcionament, i l'etnografia, on les tradicions i els costums derivats de tot el procés de la producció oliera es veuen reflectits en la forma de vida de la pagesia garriguenca.

Com a complement s'ha d'assenyalar la botiga, on la venda d'oli és la millor demostració de la necessitat que hi havia de construir tot el projecte. Hi ha oli de totes les cooperatives de la comarca al mateix preu que ens marquen les plantes productores mateixes i amb uns horaris esplèndids (el Parc Temàtic de l'Oli obre 364 dies l'any, només és tancat el dia de Nadal).

Actualment, l'èxit del projecte és tota una realitat. Les quaranta-cinc mil persones que visiten anualment les instal·lacions del Parc Temàtic de l'Oli són el millor garant que les coses s'han fet molt bé.

També és destacable l'actuació de la Fundació en l'àmbit de l'educació, amb l'edició d'uns dossiers didàctics per a educació primària. Uns nou mil escolars de tot Catalunya reben, anualment, el taller didàctic sobre l'olivera i l'oli.

Com a projectes de futur podem destacar l'edició de material didàctic per a l'ESO i l'elaboració d'una tesi doctoral sobre l'origen de l'olivera arbequina.

